

OULUNKAAREN YMPÄRISTÖNSUOJELUN RAPORTTI VUODELTA 2024

1

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPALVELUT

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi

pudasjarvi.fi/ymparistoterveys-ja-elaimet/ • ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi • puh. 0400 433 998

pudasjarvi.fi • kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417

facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

Hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa __/__/2025 §__

Sisällys

OULUNKAAREN YMPÄRISTÖNSUOJELUN RAPORTTI VUODELTA 2024	1
1. JOHDANTO.....	3
2. RESURSSIT.....	3
3. SUORITEMÄÄRÄT	5
3.1. SUUNNITELMALLISTEN TARKASTUSTEN TOTEUMA.....	7
4. PAKKOKEINOPÄÄTÖKSET JA TUTKINTAPYYNNÖT.....	8
5. VALITUKSET JA PALAUTTEET.....	8
6. TIEDOTUS- JA SIDOSRYHMÄTOIMINTA.....	9

1. JOHDANTO

Oulunkaaren ympäristöpalvelut hoitaa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tehtäviä Pudasjärvellä, lissä, Utajärvellä ja Vaalassa. Toimielimenä toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta. Oulunkaaren ympäristöpalveluista on sovittu Pudasjärven, lin, Utajärven ja Vaalan välisellä yhteistoimintasopimuksella 2.11.2020, jonka sopijakuntien valtuustot ovat hyväksyneet vuoden 2020 lopulla. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

2. RESURSSIT

Oulunkaaren ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelussa tehtiin töitä yhteensä 5,18 henkilötyövuotta vakinaisissa virka- tai työsuhteissa vuonna 2024 (vuonna 2023 5,35 htv). Muutos edelliseen vuoteen johtuu ympäristönsuojelun asiakassihteerin eläköitymisestä. Ympäristönsuojelun ympäristötarkastajia on neljä. Ympäristötarkastajien tehtävien pääasiallinen jako on ollut vuoden 2024 loppuun saakka maantieteellinen, mutta jokaisen tarkastajan toimialue on koko ympäristöpalvelujen alue. Pääasiallisesta maantieteellistä jaosta voitiin poiketa työnkuormasta johtuvan töiden tasoittamisen vuoksi tarkastajien väliltä. Maantieteellisestä jaosta voitiin myös poiketa myös osaamisen ja perehtyneisyyden perusteella. Toinen Pudasjärven toimipisteen ympäristötarkastajista valvoi koko Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella ympäristöluvanvaraiset metsäteollisuuden kohteet, jätteiden ammattimaisen tai laitoksen käsittelyn kohteet ja polttolaitokset (kunnallisessa valvonnassa olevat pyrolyysilaitokset ja biokaasulaitokset) sekä rekisteröitävät energialaitokset ja ympäristöluvalliset energialaitokset. Muu valvonta oli jaettu maantieteellisesti vuonna 2024.

Hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa __/__/2025 §__

Vuoden 2025 alusta alkaen ympäristösuojelun ympäristötarkastajien tehtävän jakoa on päivitetty siten, että kaksi ympäristötarkastajaa hoitaa maa-aines- ja yhteislupien valvontaa koko Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella ja kaksi ympäristötarkastajaa hoitaa kaiken muun ympäristösuojelun valvonnan koko Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella lukuun ottamatta roskaantumisia. Roskaantumiset hoidetaan jatkossakin kyseisen ympäristötarkastajan toimesta, jonka pääasiallinen toimipiste on kyseisellä alueella.

4

Viranhaltijoiden työtä helpottamassa sekä asian- ja asiakirjahallinnon parissa työskenteli asiakassihteeri, joka toimi myös ympäristölautakunnan sihteerinä. Ympäristöpalveluissa työskenteli vuonna 2024 kaksi sihteerä, joista toinen oli ympäristösuojelun ja toinen ympäristöterveydenhuollon sihteeri. Sihteerit tuurasivat toisiaan ja jakoivat työnkuormaa keskenään. Molemmat sihteerit pystyivät toimimaan ympäristölautakunnan sihteereinä. Ympäristösuojelun asiakassihteeri eläköityi loppuvuodesta 2024.

Vuoden 2025 alusta alkaen Oulunkaaren ympäristösuojelussa on 1,5 henkilötyövuotta sihteeriresurssia käytettävissä. Toinen sihteereistä on kokoaikainen ja toinen sihteereistä työskentelee osaaikaisesti Oulunkaaren ympäristöpalveluille. Molemmat sihteerit tekevät töitä kaikille Oulunkaaren ympäristöpalvelujen toiminnoille: ympäristösuojelulle, ympäristöterveydelle ja eläinlääkinnälle. Ympäristösuojelulle on vuoden 2025 alusta alkaen käytössä 0,6 henkilötyövuoden verran sihteeriresurssia.

Ympäristöjohtaja johtaa ympäristösuojelua ja esittelee asiat ympäristölautakunnassa. Ympäristöjohtajan työajasta arviolta 35 prosenttia on ympäristösuojelun käytössä ja loput 65 prosenttia ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon) käytössä.

Ympäristönsuojeluun käytettiin Oulunkaaren ympäristöpalveluiden toimialueella (Pudasjärvi, li, Vaala, Utajärvi) vuonna 2024 yhteensä 4,82 henkilötyövuotta, joka on 0,36 henkilötyövuotta vähemmän

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPALVELUT

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi

pudasjarvi.fi/ymparistoterveys-ja-elaimet/ • ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi • puh. 0400 433 998

pudasjarvi.fi • kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417

facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

Hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa __/__/2025 §__

kuin oli suunniteltu (taulukko 1). Resurssien toteumasta 0,3 htv jäi toteutumatta, koska yksi ympäristötarkastajan virka oli keväällä 2024 täyttämättä edellisen viranhaltijan siirtyessä toisen työnantajan palvelukseen. Vuoden 2024 alkuvuoden lupien käsittelytilanne mahdollisti sen, että virkaa ei täytetty Pudasjärven kaupungin henkilöstön lomautusten aikana. Jäljelle jäävä 0,6 htv selittyy Pudasjärven kaupungin henkilöstön lomautuksilla, jotka kestivät yhden viikon yhtä työntekijää tai viranhaltijaa kohden. Vuoden 2024 toteuma oli noin 0,63 henkilötyövuoden pienempi kuin vuoden 2023 toteuma, joka oli 5,45 henkilötyövuotta. Vuoden 2024 tavoite oli pienempi kuin vuoden 2023 toteuma, koska vuonna 2024 ei palkattu ympäristötarkastajien kesälomien sijaista ja ympäristösuojelun asiakassihteeri eläköityi loppuvuodesta 2024.

5

Taulukko 1. Ympäristösuojelun resurssit

Toimi	Toimen luonne	Suunnitelma	Toteuma
Ympäristöjohtaja	vakainainen	0,35	0,34
Ympäristötarkastaja	vakainainen	4,00	3,64
Ympäristötarkastaja	määräaikainen	0	0
Asiakassihteeri	vakainainen	0,83	0,83
Yhteensä		5,18	4,82

3. SUORITEMÄÄRÄT

Vuoden 2024 ja vertailuna vuoden 2023 ympäristösuojelun suoritemäärät jäsenkunnittain on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Ympäristösuojelun suoritemäärät

	li		Pudasjärvi		Utajärvi		Vaala	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Kaikki suoritteet	87	111	113	113	72	58	66	78
Lautakunnan päätökset, lausunnot ja vastineet yhteensä	7	12	8	10	5	8	5	6
Maa-aineslupapäätökset	2	5	3	1	3	0	2	0
Yhteislupapäätökset (maa-aines- ja ympäristölupapäätökset)	1	0	2	3	0	3	0	2
Ympäristölupapäätökset	1	2	0	1	0	0	1	1
Yleisen ilmoitusmenettelyn mukaiset päätökset	0	0	0	1	0	0	0	1

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPALVELUT

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi

pudasjarvi.fi/ymparistoterveys-ja-elaimet/ • ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi • puh. 0400 433 998

pudasjarvi.fi • kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417

facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

Hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa __/__/2025 §__

Maastoliikennelupapäätökset	0	0	0	0	0	0	0	0
Vesiliikennelupapäätökset	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut päätökset	3	3	2	1	2	2	2	1
Ympäristölautakunnan antamat määräykset	0	0	0	0	0	0	0	1
Ympäristölautakunnan antamat lausunnot ja vastineet	0	2	1	3	0	1	0	0
Koeluonteiset toiminnot	0	0	0	0	0	1	0	0
Valitukset ympäristölautakunnan päätöksistä tai toiminnasta	0	0	0	0	0	1	0	0
Viranhaltijapäätökset	15	18	14	11	10	11	6	6
Vakuuden hyväksymis-/vapauttamispäätökset	8	12	5	5	4	7	2	4
Maa-ainesluvan tai yhteisluvan siirtopäätökset	0	0	2	0	0	0	0	0
Maa-ainesten oton keskeytyspäätökset	0	0	0	0	0	0	0	0
Ympäristöluvan rauettamis- tai siirtopäätökset	0	0	2	2	0	0	0	0
Päätökset meluilmoituksista	7	6	3	3	6	4	4	2
Poikkeamispäätökset jätevesien käsittelyvaatimuksista	0	0	2	0	0	0	0	0
Muut viranhaltijapäätökset	0	0	0	1	0	0	0	0
Tarkastukset	31	33	41	51	18	12	18	16
Maa-aineslupakohteiden tarkastukset yhteensä	23	26	33	32	12	9	14	13
Ympäristönsuojelulain mukaiset tarkastukset (muu kuin yhteislupa)	8	7	8	19	6	3	4	3
Muut suoritteet	34	48	50	41	39	26	37	50
Tehdyt rekisteröinnit	0	0	1	0	1	1	0	0
Kirjalliset lausumat (luvan selventäminen)	0	1	0	1	0	3	0	3
Nitraattiasetuksen mukainen ilmoitus	4	4	2	2	3	0	3	16
Kemikaalisäiliöiden jättäminen maaperään	2	1	1	1	2	0	0	0
Maa-ainesten kotitarveottoilmoitukset	0	0	0	1	0	0	0	0
Viranhaltijalausunnot ja vastineet	2	1	17	8	6	4	9	2
Vesistöhaittailmoitukset	0	5	1	3	0	0	0	1
Ojitusasiat (muut kuin ojitusilmoitukset)	0	0	0	0	0	0	0	0
Jäteasiat (muut kuin roskaamisasiat)	1	4	2	2	2	0	3	1
Ympäristöhaittailmoitukset	2	1	4	5	2	0	1	2
Jätevesiasiat	0	1	2	2	0	0	0	1
Roskaantumiset	6	17	10	7	11	7	6	3
Öljyvahingot	0	1	1	2	4	0	0	0
Muille viranomaisille siirretyt asiat	0	4	1	0	0	0	0	4
Ohjaus, kirjattu	13	5	5	6	8	8	14	16
Asiakirjapyyntö	4	3	3	1	0	3	1	1

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – OULUNKAAREN YMPÄRISTÖPALVELUT

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi

pudasjarvi.fi/ymparistoterveys-ja-elaimet/ • ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi • puh. 0400 433 998

pudasjarvi.fi • kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417

facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

Hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa __/__/2025 §__

Vuonna 2024 tehtiin yhteensä 338 suoritetta (360 v. 2023, 326 v. 2022 ja 308 v. 2021). Vuonna 2024 suoritteiden määrä laski noin 7 %-yksikköä vuoden 2023 suoritemääristä. Tosin vuosi 2023 oli suoritemäärältään huomattavasti suurempi kuin aiemmat vuodet 2022 ja 2021. Suurin ero suoritteiden määrässä vuonna 2024 on lautakunnassa käsiteltävien asioiden määrässä, joita tehtiin vuonna 2024 11 suoritetta vähemmän kuin vuonna 2023. Muiden suoritteiden osalta (viranhaltijapäätökset, suunnitelmalliset tarkastukset ja muut suoritteet) olivat lähes samalla tasolla tai muuttaman suoritteen verran pienempiä vuonna 2024 kuin vuonna 2023.

Jätevesineuvonnan määrät ovat arviota:

	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala
Arvio annetun jätevesineuvonnan määrästä, kpl (suluissa v. 2023)	2 (4)	5 (0)	0 (0)	7 (7)

3.1. SUUNNITELMALLISTEN TARKASTUSTEN TOTEUMA

Vuodelle 2024 oli suunniteltu seuraavat suunnitelmalliset tarkastukset ja toteuma oli seuraava (suluissa v. 2023):

	kpl	toteutui	toteuma-%
Maa-aineslain mukaiset tarkastukset	87 (84)	82 (80)	94 (95)
Ympäristönsuojelulain mukaiset määräaikaistarkastukset	39 (36)	24 (32)	62 (89)

Suunnitellut maa-aineslupien tarkastukset toteutuivat 94 prosenttisesti, mikä on samalla tasolla kuin vuonna 2023. Maa-aines ja yhteislupien valvonta on hyvällä tasolla. Ympäristönsuojelulain mukaisia määräaikaistarkastusten suhteellinen osuus ja toteutuneiden tarkastusten määrä laski verrattuna vuoteen 2023. Ympäristönsuojelun tarkastusten osalta osassa (4 kpl) lupa oli rauennut tai se oli rauetettu ennen tarkastusta, joten suunnitelmallista tarkastusta ei ollut tarpeen suorittaa. Muutaman tarkastuksen osalta myös arvioitiin, että tarkastusta ei kannattanut tai voitu tehdä joko lupakäsittelyn tai rekisteröinti-ilmoituksen keskeneräisyyden vuoksi. Ympäristönsuojelun suunnitelmallisten valvonta-kohteiden osalta on vielä valvontavelkaa jäljellä, mikä vuodesta 2025 alkaen ratkaistaan ympäristönsuojelun muutetulla tehtävän jaolla.

Hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa __/__.2025 §__

4. PAKKOKEINOPÄÄTÖKSET JA TUTKINTAPYYNNÖT

Ympäristölautakunta ei tehnyt yhtään hallintopakkopäätöstä vuonna 2024 (1 kpl v. 2023, 0 kpl v. 2022 ja 1 kpl v. 2021). Tutkintapyyntöjä ei tehty poliisille vuonna 2024 (0 kpl v. 2023, 0 kpl v. 2022 ja 0 kpl v. 2021).

8

5. VALITUKSET JA PALAUTTEET

Oulunkaaren ympäristölautakunnan ympäristönsuojeluviranomaisena tekemistä päätöksistä ei valitettu hallinto-oikeuteen vuonna 2024 (1 kpl v. 2023, 2 kpl v. 2022 ja 1 kpl v. 2021).

Oulunkaaren ympäristölautakunta teki päätöksen roskaantumisesta 26.01.2023 § 9, jossa lautakunta määräsi uhkasakot maksettavaksi ympäristölautakunnan päätöksessä 31.1.2019 § 5 asetettujen päävelvoitteiden noudattamatta jättämisestä. Lautakunta myös määräsi, että siivoaminen on tehtävä 30.9.2023 mennessä. Asianosaiset valittivat päätöksestä Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle. Asianosaiset vaativat valituksessaan, että asetetut uhkasakot ja siivoukselle asetettu määräaika tulee poistaa. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyysi Oulunkaaren ympäristölautakunnan lausuntoa ja lautakunta antoi lausunnon hallinto-oikeudelle 27.4.2023 § 37. Hallinto-oikeus antoi päätöksen 12.6.2024. Hallinto-oikeus muutti päätöksen kohdan 1 uhkasakon määrää päävelvoitteen yksi osalta ja kumosi valituksen päätöksen kohdan 2 osalta, jossa määrättiin päävelvoitteen 2 uhkasakosta. Hallinto-oikeus kumosi päätöksen kohdat 3 ja 4, joissa oli määrätty siivouksen tekemisestä 30.9.2023 mennessä.

Oulunkaaren ympäristölautakunta teki päätökseen 25.08.2022 § 71 ojitusasiaa koskevaan hakemukseen, josta hakijat valittivat Vaasan hallinto-oikeudelle. Hakijat vaativat valituksessaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksen 25.8.2022 § 71 kumoamista ja muuttamista tai asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi. Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Oulunkaaren ympäristölautakunnan lausuntoa ja lautakunta antoi lausunnon hallinto-oikeudelle 26.1.2023 § 7. Hallinto-oikeus ei ole vielä raportin teon aikana antanut päätöstään asiasta.

Hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa __/__.2025 §__

Oulunkaaren ympäristöpalveluille tehtiin valitus ympäristönsuojeluviranomaisen toiminnasta ja korvausvaatimuksen syntyneistä liiketoiminnan tappioista. Valitus ja korvausvaatimus käsiteltiin Oulunkaaren ympäristölautakunnassa. Ympäristölautakunta hylkäsi valituksen ja korvausvaatimuksen päätöksellään 26.1.2023 § 8. Valituksen tekijä vei asian kanteena Oulun käräjäoikeuteen. Oulun käräjäoikeus antoi tuomion 17.12.2024, jossa käräjäoikeus hylkäsi kanteen ja velvoitti kantajan korvaamaan Pudasjärven kaupungille ½ osa kaupungin vaatimasta korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrästä. Tuomio ei ole lainvoimainen raporttia tehtäessä.

9

Ympäristönsuojeluviranomaisen toiminnasta ei ole tiedossa tehtyjä kanteluja eduskunnan oikeusasiamiehelle tai oikeuskanslerille vuonna 2024 (0 kpl v. 2023, 0 kpl v. 2022 ja 0 kpl v. 2021).

Ympäristöjohtajalla ei ole tiedossa asiakaspalautetta ympäristönsuojeluviranomaisen toiminnasta vuodelta 2024 (0 kpl v. 2023, 5 kpl v. 2022 ja 0 kpl v. 2021).

Ympäristönsuojeluviranomaisen toiminnassa ei havaittu poikkeamia vuonna 2024 (0 kpl v. 2023, 1 kpl v. 2022 ja 2 kpl v. 2021).

6. TIEDOTUS- JA SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Toimijoita tiedotettiin seuraavasti:

- Utajärven mökkiläiskirjeessä 2024 tiedote koskien puutarhajätteitä, vieraslajeja ja jätevesiasioita sekä uimavesi- ja sinileväasioita.

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden viranhaltijat eivät pitäneet esitykset kuntalaisille järjestetyissä tiedotus- tai neuvontatilaisuuksissa vuonna 2024.

Hyväksytty Oulunkaaren ympäristölautakunnassa __/__/2025 §__

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden viranhaltijat osallistuivat seuraavaan viranomaisyhteistyöhön:

- Kehityskeskustelu ELY-keskuksen kuntien välillä seuraavasti:
 1. Utajärvi 8.5.2024
 2. Ii 15.5.2024
 3. Pudasjärvi 29.5.2024
 4. Vaala 17.10.2024
- Ympäristörikostorjuntatyöryhmä 14.4.2024
- Pohjois-Pohjanmaan vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous 2.5.2024 ja 23.10.2024
- Pienruoppaus-OHKE ohjausryhmä, kokoukset
 - o 28.2.2024 ohjausryhmän kokous
 - o 4.10.2024 kuntien ympäristöviranomaiset
 - o 25.11.2024 ohjausryhmän kokous
- lin pohjavesialueiden suojelusuunnitelma
 - o Kiinteistökyselyiden lähettäminen koskien lin pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaa
 - o Maastokäynti konsultin kanssa koskien lin pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaa 5.6.2024
- lin kunnan kanssa käyty palaveri roskaantumis-, jäte- ja ympäristöasioista 29.8.2024
- Pudasjärven kaupungin rakennusvalvonnan kanssa käyty palaveri roskaantumis-, jäte- ja ympäristöasioista 19.11.2024

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden viranhaltijat eivät osallistuneet muuhun sidosryhmätoimintaan kuin viranomaisyhteistyöhön vuonna 2024.